

Avfallshantering för livsmedelsverksamheter – det här gäller

Innehåll

Viktig information till livsmedelsverksamheter.....	2
Vad är verksamhetens ansvar?	3
Lagstiftning som påverkar din livsmedelsverksamhet.....	4
Vad är kommunalt avfall?.....	7

Viktig information till livsmedelsverksamheter

Den här broschyren ska hjälpa dig som har en livsmedelsverksamhet att få koll på regler som gäller för din avfallshantering (när du sorterar avfall).

Vissa typer av avfall måste samlas in av kommunen medan andra typer av avfall är ditt ansvar. Broschyren ska endast fungera som en enkel sammanställning av gällande lagstiftning. Det är alltid tillsynsmyndigheten som är ansvarig för slutgiltig förklaring och bedömning av lagen. Har du frågor kan du kontakta tillsynsmyndigheten eller avfallshanteringens i din kommun.

Vad är en livsmedelsverksamhet?

Som livsmedelsverksamhet räknas de som är **registrerade** som livsmedelsverksamhet, oavsett om verksamheten är privat eller offentlig. Med det menas att alla verksamheter som producerar, bearbetar, säljer eller skänker livsmedel räknas som livsmedelsverksamheter oavsett om den drivs med eller utan vinstintresse.

Vad är verksamhetens ansvar?

Du som driver en livsmedelsverksamhet är skyldig att

- veta vilka typer av avfall som finns i din verksamhet och hur du tar hand om det
- sortera matavfall – gäller från den 1 januari 2024
- ta hand om avfallet så att det inte smutsar ner livsmedel, inte sprider dålig lukt eller drar till sig skadedjur
- sortera avfall som ligger i förpackning men ta ut avfallet ur förpackningen först
- anlita någon för att samla in och transportera avfall som inte räknas till kommunalt ansvar (läs om kommunalt avfall på sidan 7). Vissa avfallstyper kan du även lämna in på SÖRABs anläggningar mot en kostnad, läs på sörab.se.

Var får jag beställa hämtning av avfall?

- För hämtning av kommunalt avfall, kontakta din kommun för information och beställning.
- För hämtning av verksamhetsavfall som inte är kommunens ansvar, exempelvis förpackningar, kan du anlita andra avfallstransportörer om de har tillstånd för transport av avfall.
- Det är **inte** tillåtet att använda gigtjänster eller motsvarande för att frakta avfall från verksamheter.

Lagstiftning som påverkar din livsmedelsverksamhet

Det här börjar gälla enligt lag 2024:

- Matavfall måste sorteras (se obligatorisk matavfallsortering nedan).
- Ätlig olja, så som matolja och spillfett (se fettavfall på sidan 5) måste sorteras som matavfall.
- Verksamheten måste tömma förpackningar som innehåller matavfall (se förpackat matavfall på sidan 5).
- Verksamheter med take away-tjänster måste kunna erbjuda servering i återanvändbara behållare (se take away på sidan 6).

Obligatorisk matavfallssortering

Från den 1 januari 2024 blir både hushåll och verksamheter skyldiga att sortera ut matavfall. Utsorteringskravet omfattar även spillfett, ätlig olja och flytande fett men inte annat flytande bioavfall som t ex. kaffe, mjölk och soppa. Begreppet "matavfall" ersätts samtidigt med "biologiskt nedbrytbart köks- och livsmedelsavfall".

Fettavfall

Ätlig olja, exempelvis matolja, räknas som matavfall och från den 1 januari 2024 ska matavfall separeras från annat avfall och återvinnas.

Fett som uppstår vid tillagning av mat eller dryck, exempelvis från friterer och stekbord, kallas spillfett. Även spillfett räknas som matavfall och ska separeras från annat avfall för återvinning från den 1 januari 2024.

Fett i vatten- och avloppsledningar kan skada ledningarna och skapa problem. Fettavfall är i de flesta fall kommunalt avfall som ska samlas in av kommunen. Din verksamhet kan vara skyldig att installera en fettavskiljare. Kolla med din kommun vilka regler som gäller.

Förpackat matavfall

Från den 1 januari 2024 ska förpackat matavfall separeras från sin förpackning. Det kan du göra där avfallet uppstår eller på annan plats, men det är verksamhetens ansvar. Efter att matavfall och förpackningar delats upp är det verksamhetens ansvar att matavfallet och de tömda förpackningarna återvinns. Förpackat matavfall som innehåller animaliska biprodukter räknas som ABP kategori 3 (ABP, se nedan).

Animaliska biprodukter (ABP-lagstiftningen)

För avfall som tidigare varit livsmedel samt slakteriavfall gäller ABP-lagstiftningen. ABP-lagstiftningen är till för att minimera risk för exempelvis smittspridning. Som ABP-avfall räknas inte matrester från servering, matavfall från restauranger, kök eller personalutrymmen. Däremot kan produkter som säljs i butik och innehåller ingredienser från djurriket räknas som ABP, exempelvis kött eller bakverk med ägg i. Du är skyldig att **dokumentera** ABP-avfallet från din verksamhet.

Kontakta Jordbruksverket för mer information om krav på dokumentation, spårbarhet och transport.

Förpackningsavfall

Förpackningsavfall ska du sortera ut från annat avfall. Det gäller papper, kartong, plast, metall, färgat glas, ofärgat glas, plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem, trä och övrigt förpackningsmaterial. Du ansvarar för att avfallet transporteras bort. Från 1 januari 2024 kommer du även att kunna lämna förpackningsavfallet på mottagningsplatser som producenterna tillhandahåller.

Take away

Från den 1 januari 2024 är det krav på att kunna erbjuda servering i återanvändbara muggar och matlådor.

Plast i produkter

Vissa engångsprodukter gjorda av plast får inte delas ut i samband med servering och take away, så som sugrör, tallrikar, bestick och ätpinnar av plast samt mat- och dryckesbehållare som innehåller materialet expanderad polystyren.

Återvinning vid offentliga tillställningar

Om du arrangerar en offentlig tillställning utomhus, och det uppstår avfall, ska besökarna ha möjlighet att sortera ut förpackningsavfall för återvinning.

Vad är kommunalt avfall?

Kommunalt avfall är den delen av ditt avfall som kommunen ansvarar för och som liknar det avfall som uppstår i hushåll. Så som rest- och matavfall från personalytor, och från lokaler som serverar måltider som ska ätas direkt (t ex. restauranger och skolor).

Det här räknas som kommunalt avfall för livsmedelsverksamheter:

- Utsorterat livsmedel från butiker, t ex. färskvaror som frukt och grönt som inte är ABP.
- Utsorterat livsmedel som är ABP kategori 3 och som är dokumenterat.
- Utsorterat livsmedelsavfall från butiker, som separeras från sin förpackning, t ex. krossade tomater eller ost med utgången datum.
- Ätlig olja, som matolja och spillfett.
- Fett från fettavskiljare.
- Det finns vissa undantag för vad som räknas som kommunalt avfall, t ex. vad gäller grovavfall och farligt avfall. Kontakta din kommun om du känner dig osäker på vilken typ av avfall du hanterar.

Vad gäller för rest- och matavfall som uppstår i personalrummet?

- Rest- och matavfall från personalutrymmen och lunchrum räknas som kommunalt avfall och ska hämtas av kommunens entreprenör.
- Restavfall är det avfall som blir kvar efter att du sorterat ut förpackningar och matavfall.
- Matavfall som uppstått i personalutrymmen räknas inte som ABP och kräver inte dokumentation.

Vad är kommunens ansvar?

Det är kommunens ansvar att samla in, transportera och behandla kommunalt avfall. Därför är det **bara** kommunens entreprenörer som får samla in, transportera och behandla kommunalt avfall.

DANDERYDS
KOMMUN

JÄRFÄLLA

Lidingö
stad

Sollentuna

SOLNA STAD

Sundbybergs
stad

TÄBY

Upplands Väsby
kommun

Vallentuna
kommun

Söderhalls Renhållningsverk AB, SÖRAB, är ett regionalt miljö- och returbolag som tillsammans med ägarkommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna har en gemensam avfallsplan fram till 2032.

Tillsammans får vi jordens resurser att räcka längre.